

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

Národní pedagogické muzeum
a knihovna J. A. Komenského
Valdštejnská 20, 118 00 Praha 1
tel.: 257533455, Tel./Fax.: 257530661
e-mail: pedagog@npmk.cz, <http://www.npmk.cz>

ŠKOLA ZÁKLAD ŽIVOTA

Program konference u příležitosti 250. výročí vydání Všeobecného školního řádu

4. a 5. prosince 2024
v prostorách NPMK v Praze (společenský sál, 2. patro)

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

HISTORICKÝ ÚSTAV
Akademie věd České republiky
INSTITUTE OF HISTORY
Czech Academy of Sciences

CDV
CENTRUM
PRO DĚJINY
VZDĚLANOSTI

4. prosince 2024 (středa)

- 8:00 – 8:40 Prezentace účastníků
- 8:30 – 9:00 Uvítání účastníků
- 9:00 – 9:30 doc. Mgr. Daniela Tinková, Ph. D. (Ústav českých dějin FF UK, Praha)
Než přijdou Felbiger a Kindermann. Vídeňská předehra tereziánské školské reformy a role českého josefinisty F. K. Kressela von Qualtenberg
- 9:30 – 10:00 prof. PhDr. Tomáš Kasper, Ph. D. – doc. PhDr. Dana Kasperová, Ph. D. –
PhDr. Markéta Pánková (Technická univerzita Liberec / NPMK Praha)
„Čeští“ filantropisté a Felbigerova Metodní kniha – základ osvěcenské školní každodennosti
- 10:00 – 10:30 Přestávka na kávu a neformální rozhovory
- 10:30 – 11:00 Mgr. Miroslava Slezáková, Ph. D. (Múzeum školstva a pedagogiky, Bratislava)
Školská reforma Ratio educationis z roku 1777
- 11:00 – 11:30 Eva Kowalská (Historický ústav Slovenskej akademie ved)
Felbiger a okruh jeho uhorských spolupracovníkov
- 11.30 – 12:00 Mgr. Jana Stráníková, Ph. D. (Filozofická fakulta, Univerzita Pardubice)
Gramotnost v řemeslnickém prostředí – důsledek kvalitního školství nebo kvalitního zájmu o vzdělání?
- 12:00 – 13:00 oběd
- 13:00 – 13:30 Mgr. Ivan Puš, Ph. D. (Filozofická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci)
Jazykově utrakvistické školy v českých zemích (1774–1869)
- 13:30 – 14:00 prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph. D. (Fakulta humanitních studií UK, Praha)
Protestantské konfesijní školy v českých zemích z kvantitativního hlediska
- 14:00 – 14:30 Mgr. Petr Kadlec, Ph. D. (FF Ostravské univerzity)
Všeobecný školní řád a profesní vzdělávání v letech 1774–1869
- 14:30 – 15:00 Přestávka na kávu a neformální rozhovory
- 15:00 – 15:30 Dr. Claire Mádlová (ÚČL AV ČR / CEFRES, Praha)
Úloha učebnic a materiální podmínky zavedení čtení pro všechny a každého
- 15.30 – 16:00 Jaromír Linda (NPMK J. A. Komenského, Praha)
Český překlad Všeobecného školního řádu z roku 1776
- 16:00 – 16:30 **Prezentace edice českého překladu Všeobecného školního řádu z r. 1776**
Společenský večer

5. prosince 2024 (čtvrtek)

- 8:30 – 9:00 Bc. Tereza Wiendlová (Katolická teologická fakulta UK, Praha)
Farní školy na Táborsku v roce 1713 z pohledu přípravných spisů pro tereziánský katastr
- 9:00 – 9:30 doc. PhDr. Miloš Sládek, Ph. D. (Katolická teologická fakulta UK, Praha)
Farní školy v Čechách na přelomu 17. a 18. století
- 9.30 – 10:00 Mgr. Veronika Macháňová (Filozofická fakulta, Masarykova univerzita Brno)
Rozvoj sítě triviálních škol na Moravě na konci 18. století
- 10:00 – 10:30 Přestávka na kávu a neformální rozhovory
- 10:30 – 11:00 prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. (Filozofická fakulta, Univerzita Pardubice)
Školní docházka, sociální složení a postavení žáků královéhradecké hlavní školy
- 11:00 – 11:30 doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc. (Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita České Budějovice)
Tereziánský školský řád a táborské školství do poloviny 19. století
- 11:30 – 12:30 oběd
- 12:30 – 13:00 PhDr. Petr Hlaváček, Ph. D. (emeritní archivář)
K počátkům instituce školdozorců na Moravě
- 13:00 – 13:30 PhDr. Iveta Cermanová, Ph. D. (Židovské muzeum v Praze)
Jazyk a vzdělání jako klíč k proměně židovské společnosti: počátky německo-židovského školství v Čechách
- 13:30 – 14:00 Mgr. Andrea Jelínková (Knihovna AV ČR)
Vzdělávací literatura v židovských sekulárních školách na konci 18. století
- 14.00 – 14:30 Přestávka na kávu a neformální rozhovory
- 14:30 – 15:00 Mgr. Helena Kovářová (Muzeum Komenského v Přerově)
Školní budovy na panstvích Hranice a Lipník nad Bečvou na konci 18. a počátku 19. století
- 15:00 – 15:30 PhDr. Pavel Holub, Ph. D. (SOA v Třeboni – SOkA Jindřichův Hradec)
Velkostatky Czerninů z Chudenic a možnosti jejich využití pro poznání rozvoje školství na konci 18. století

